

Halina Mošinkienė

“SUSTINGĘ AKORDAI” VEL SKAMBA

(A.A. Prelato Aleksandro Venancijaus atminimui)

*“Kaip sapnas, kaip sapnas prabėgo
anksti,
Kaip gelsvas žydėjimas pienės.
Nusvyro, lyg paupio nendré lanksti,
Į metų tekėjimą dienos”.*

Mes patys stebimės, įsisąmoninti sunku, kad jau 10 metų nuskubėjo nuo tos dienos, kai netekome brangaus visiems, visų gerbiamo ir mylimo Lietuvos patrioto Brazilijoje, kunigo ir poeto Aleksandro V. Armino, atsiskyrusio su kasdieniu gyvenimo pasauliu, kurį “... norėjo glausti prie širdies it kūdikį mažą ir nešti kur laimės šaltiniai neišsenka...”

*“Iliuzijų dulkėm pabarstė akis
Lopšy baltos rankos. Laiminga
Širdis, jei sapnais betikėdama klys.
Jos laimė tenai, ko jai stinga.”*

Tai lyg pranašo žodžiai kiekvienam mūsų siekime žiburėlio paties saugiausio ir jaukiausio savisaugoje savo šeimos, draugų būrelio, savo tautiečių išėivijoje bendruomenės, tos bendros jungties tautos skriaudoje, kurioje ir jis nerimo. Bet, dar ryškesnis buvo Aleksandro sielos skrydis į žmogų, kurį “likimas jam davė” – aplinką lyg “aklų kačiukų”. – Tai yra patį primitivą – Žmogų. Ir jis basas – nieko neturįs – jis visa jaunatviška pašaukimo aistra, kaip Kristaus Evangelijoje “per tris dienas” statė sugriautą Bažnyčią. – Kur buvo griaučiai, pasišaukęs a.a. Antaną Navicką – puošė, dailino, Pirakia ar kitokią “-kają” – ir rodė žmonėms, kaip tuose paveikluose įsižiūrėjus lieka jamžinti Kristaus Evangelistų ir Pranašų Šv. Rašto žodžiai. – Ir Dievo Tėvo Šv. Muka. – Ir Nekalčiausios Motinos auka.

Ir žmonės jam pakluso, nes taiką nešė Kristaus Evangeliją, nes savo suvargusiomis rankomis ir tuščia “mašna” valgydino ir alkaną šeimą, kol pasiekė pasitikėjimo pilnatį turtuolių industrių sąžinėje Mauá – didžiausios Brazilijos porcelano fabriko “širdį”. – Ir ten jį žmonės gerbė, mylėjo ir jam pakluso. Šiandieną – jis yra jų vargų ir laimingų dienų tėvas iškėles visiems puikią šventovę Nekalčiausios Marijos Prsidėjimo. – Iš medinių pastatų bakūžės kleboniją pastatęs visiems, kurie ją lanko... Savo nuostabaus pašukimo

VENECIJA – ITALIJA. Gražus prisiminimas iš prel. Aleksandro Armino kelionės po Europą. Čia prel. Aleksandras (su balandžiu rankoj) su broliu kunigu Albinu šv. Morkaus aikštėje, Venecijoje.

auka. O tos mokyklos, organizacijos, chorai, orkestrai ir t.t.

O siela, nemigo naktimis pynė posmus:

*“Kas laimė? Kas draugai? Pažadai
amžini?”*

*Kas meilė? – Nmeliai iš kortų,
Miražų pilies šaltame akmeny
Sustingusiu tyli akordu...”*

Mūsų garbingo sielovados tėvo gyvenimas buvo “kietas gruodas” nuo pat jo pašaukimo dienos. Bet savo pareigose jis nesvyravo ir liko ištikimas “Kristaus avidės ganytojas”. – Lietuviams jis paliko poezijoje savo polėkių ir svajonių turtą, gal patį nuostabiausį P. Amerikos lietuvių poetą – nepakartojamą ir vienintelį.

Visi, kurie pažinojote kun. Aleksandra V. Arminą, pasiekusį Prelato laipsnį, ypač – “Vyčių” choro likučiai, savo steigėję, prisiminkite jį su pagalba š.m. birželio 6 dieną, jo paskutinius žodžius: “Aš visus jus mylėjau”.

Tikiuosi, kad jo broliui Don Albino

Armino viešnagėje lietuvių kolonija bent susipras suruošti atitinkamą pagarbą mūsų sielovados ir poeto tinkamą paminėjimą. Kun. Albinas atvyks tik 14 dienų nuo birželio 6 dienos, iš Šveicarijos. Susirūpinkite. Tai būtų 6 – 20 birželio.

“Anapus Marių” ir prisiminimas iš užkalnių ir girių Aleksandro – Venancijaus Ališo atžymėti mūsų pareiga.

Venancijus Ališas

KELEIVIS IŠ LYGUMOS

*Kažkur toli toli – be krašto, be ribų,
Be bruožų ir spalvų nuklysta lyguma,
Kaip žodžiai paskiri iš tų tylių kalbų,
Kuriuos tu pasakei lengvai parausdama.*

*Kažkur toli toli... Ir medžiai tie gale
Laukų - manding ir tie keliauja vis toly
Tik kodėl jų dabar atvėsusia žole
Šešėliai neseka – suprasti negali.*

*Praeina kažin koks keleivis pro mane.
Pailsęs. Koja jo viena visai basa.*

*A, puolęs bus įsiai: ta koja kruvina...
Tik tos keistos ugnies iš kur tiek akyse?*

Birželio 9 dieną Mauá mieste bus paminėtas prel. ALEKSANDRAS ARMINAS jo mirties dešimtmečio proga. 10 val. jo statytoj Nekaltai Pradėtosios bažnyčioj bus sukaktuvinės pamaldos, kuriose dalyvaus visas miestas, nors per savo atstovus. Laukiama gausi lietuvių atstovybė.

Prel. Armino prisiminimas bus atžymėtas ir V. Zelinoj šio mėnesio 30 dieną.

SEMANARIO MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 30.000,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 30.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios) mokami už skilties (Coluna) centimetru Cr.

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius. Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca – CEP 03124

São Paulo – Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial – Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 700,00

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 50.000,00

2500,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius. Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Aušra, 43 (83) – Lietuva, 1984

PER SIAUBINGAS AUDRAS LITUANIKA SKRENDA...

REDAKCIJOS PASTABA. Po šia antrašte pateikiame gerbiams "Aušros" skaitytojams eilę straipsnių, kurie, nors ir labai vėlai mus pasiekė, bet yra vertingi, bent iš dalies parodo, kaip pavergtoji Lietuva pažymėjo savo didvyrių S. DARIAUS ir S. GIRĖNO mirties 50-tį.

LIEPOS 17-OJI PRIE TAUTOS DIDVYRIŲ KAPO

1983 m. liepos 17-tą suėjo lygiai 50 metų, kai Soldino miške tragiškai žuvo pirmieji mūsų transatlantiniai lakūnai Steponas Darius ir Stasys Girėnas. Ši data skaudžiai įsirėžusi širdin vyresniosios kartos žmonėms ir nedidelei daliai jaunimo. Tarybų Lietuvos respublikinė spauda ir kitos komunikacijos priemonės šią sukaktį apėjo pusiau tylomis – apsiribojo tik bendro pobūdžio J. Balčiūno straipsniais atskiruose leidiniuose. O kur informacijos apie renginius šia proga, amžininkų prisiminimai, jų žygio populiarinimas tarp jaunimo?

Dariaus-Girėno žygio paminėjimai buvo surengti Dariuose (buv. Rubiškėse, Judrėnų apyl., Klaipėdos raj.) ir Vytogaloje (Šilalės raj.), tačiau apie juos respublikos visuomenė nebuvo viešai informuota. Žinia apie būsimus minėjimus vilniečius, kauniečius ir kitų rajonų žmones pasiekė tik neoficialiai "iš lūpų į lūpas".

Liepos septynioliktąją, "Lituanikos" žuvimo dieną, apie 12 val. prie tautos didvyrių kapo Kauno karių kapinėse pradėjo rinktis žmonės. Daugumos jų rankose – gėlių puokštės, žvakutės. Tie, kuriems teko dalyvauti minėjimuose Dariuose ir Vytogaloje, tikėjosi, kad

panašiai ar dar iškilmingiau bus paminėta ir Kaune, kur ilsisi lakūnų kūnai. Tačiau visi buvo labai nustebinti pamatę, kad kapinėse svarbiausi "garbės svečiai" ir minėjimo organizatoriai yra... saugumiečiai ir milicininkai. Ceremonmeisterio vaidmenį atliko Kauno saugumo komiteto viršininkas Bagdonas. Prisiartinus prie kapo jis įspėdavo: "Jokių kalbų, jokių žvakių – žvakės galėsit statyti lapkričio 2 dieną. Galit tik padėti gėles".

Viena moteris atsinešė ilgą lininį rankšluostį ir paprašė leisti jį išskleisti ant paminklo. Kaip pasielgti šiuo atveju saugumiečiai turbūt nebuvo numatę, nes, pamastę, Bagdonas leido padėti rankšluostį.

Prie kapo susirinko virš 300 žmonių. Minia pasidarė sunkiai sukontroliuojama, milicija nebepajėgė visus perspėjinti. Vėliau atėjusieji nebuvo girdėję draudimo ir pradėjo prie kapo uždegti žvakutes. Jais pasekė ir kiti. Pasigirdo prieš 50 metų sukurti šio žygio garbei K. Binkio ir St. Zobarsko posmai. Po jų sekė dainos: "Oi, neverk, motušėle" (Maironio ž.), "Yra šalis" (Vaičiūno ž.), "Giedu giesmelę" (Baranausko ž.), nežinomo autoriaus eilėraštis "Lituanika Lietuvai", liaudies daina "Oi tu ažuolėli", "Lietuva brangi" (Maironio ž.). Pabaigoje buvo sugiedota "Marija, Marija".

Pasigirdus dainoms, saugumiečiai ir milicininkai blaškėsi aplink minią ir pakrašty stovėjusiems bambėjo: "Baigt dainas. Nutilkit". Kiti susirinko prie paminklo ir iš priekio stebėjo, kas dainuoja ir deklamuoja. Atsirado ir pastiprinimas – pilnas autobusas kareivių ir tarybiniai šunys,

Grįždami iš kelionės po Dariaus ir Girėno gimtąsias vietas, autobusu atvažiavo ir būrelis vilniečių. Autobuso vairuo-

tojas tuoju buvo sulaikytas, patikrinti jo dokumentai, užfiksuota, kokiai įstai gai priklauso autobusas.

Maždaug po valandos žmonėms pradėjus skirstytis, milicininkai nutempė į savo mašiną kauniečių V. Pavilionį ir vilniečių J. Kariniauską ir nuvežė juos į milicijos valdybą. Ten jiems liepė rašyti pasiaiškinimus, kaip jie patekę (?) į kapines, tartum Dariaus ir Girėno kapas būtų draudžiama zona. Iš J. Kariniausko foto aparato išėmė filmą. Grįžus į Vilnių, saugumiečiai kvietė tardymui išrūpinusį autobusą valst. konservatorijos darbuotoją K. Kamandulį ir pareikalavo pateikti važiuosiujų sąrašą. Šis paaikšino, kad pateikti sąrašo jau nebegali, nes pasibaigus kelionei jį, kaip nereikalingą, išmetė.

Taip tarybinis saugumas eilinį kartą pademonstravo savo neapykantą Atlanto Nugalėtojams. (Prisiminkime, kaip buvo terorizuojami žmonės, žygiaiviai 1969 m., suorganizavę pilkapių supylimą Dariaus gimtinėje ir išsaugoję sodybą nuo sunaikinimo).

Klausiamo:

1. Kodėl buvo leista surengti iškilmingus minėjimus Vytogaloje ir Dariuose?
2. Kodėl apie šiuos minėjimus buvo nutylėta respublikinėje spaudoje ir apsiribota tik informacija rajonų viduje?
3. Kodėl buvo uždrausta paminėti žygio 50-čio sukaktį Kaune?
4. Kodėl sukaktis nebuvo akcentuota respublikinėje spaudoje?
5. Kodėl žygio sukakties dienomis nebuvo demonstruojami ta proga sukurti filmai, dokumentinis ir meninis, o apsiribota tik dokumentinio filmo parodymu minėjimo dalyviams Judrėnuose ir Vytogaloje? ...

V. Dainys

VINCENTAS KUISIS

Pietų Afrikos sostinėje gyvenęs Vincentas Kuisis savo parapijos bažnyčioje įtaisė puikų vitražą, vaizduojantį šv. Kazimierą ant žirgo kovoje prieš rusus. Vitražas padarytas Vincento tėvų prisiminimu. Ne priklausomos Lietuvos laikais Kuisių šeima Pretorijos – Johannesburgo srityje buvo lietuviškos veiklos centras. Kuisiene. Vincento motina, už nuopelnus lietuvių prezidentui A. Smetonai buvo apdovanota Gedimino ordinu, kurį asmeniškai įteikė gen. V. Nagius.

RESTORANAS

VITUS
VIKTORAS LUKAVIČIUS
Savininkas

Lietuviški ir europietiški valgiai
MALONUS PATARNAVIMAS
Rua Espírito Santo, 118 - Tel. 441.6846
SÃO CAETANO DO SUL

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvás de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas. tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

DR. ELIZIEJAUS DRAUGELIC ATSIMINIMAI

JAUNYSTĖ

Marijampolės vyrų gimnazijoje (1900-1909)m. Starapolé – Senapilé – Marijampolé.

Marijampolės Vyrų Gimnazija

Pradžią turėjo štai kokią: bene 1768 met. Seinuose buvo įkurta aukštesnioji šešių kl. mokykla (dominikonų laikoma). Po 1831 metų sukilimo ji buvo uždaryta. Po to ten pat vėl buvo išsirūpinta 4 kl. mokykla, vėliau paversta pilna gimnazija ir 1839 metais ji perkelta į Suvalkus, o Seinams palikta 4 kl. mokykla, kuri po 2 metų buvo perkelta į Marijampolę, ji tapo ten lenkiška apskrities mokykla. Po 1863 sukilimo ji buvo paversta rusų ir tik 1867 metais paversta gimnazija.

Tokiu būdu Sūdavijoj atsirado 2 pilnos gimnazijos, kuriose leista dėstyti du kartus savaitėje po pamokų lietuvių kalbą. Tiek lenkiškose mokyklose, tiek rusų gimnazijoje buvo draudžiama kalbėti (net tarp savęs) lietuviškai. Prašnekusiam lietuviškai būdavo ant kaklo užkabinama vadinama "metelinga", – (lentutė). Ją nešiojęs šeštadieniais būdavo baudžiamas rykštėmis.

Marijampolės ar Suvalkų gimnazijas baigusieji lietuviai (ir tik lietuviai) galėjo gauti "lietuviškos stipendijos" studijuoti Maskvoje. Tuo norėta lietuvius atitraukti nuo Varšuvos, kad lengviau būtų juos rusinti, ar net pravoslavinti.

Tačiau maskolių viltys neišsipildė: gal tik vienas-kitas baigęs rusų universitetą, apsigyveno Maskolijoje. Ypač sunkiausia buvo tiems, kurie pasirinkdavo juridinį, arba inžinerijos-matematikos fakultetą. Su tokio mis specialybėmis tėvynėje įsikurti buvo neįmanoma. Todėl rinkosi medicinos mokslą, veterinariją ar ką panašaus. 1909 metais ir aš baigęs Marijampolės gimnaziją stojau į Maskvos universitetą ir gavau "Barono Kriudnerio" stipendiją 15 rubl. mėnesiui, bet maskoliam savo dūšios nepardaviau.

Lietuvybė plito: "Aušra" sušvito, "Varpas" mus žadino, o "Tėvynės Sargas" sergėjo.

Jau 1881 - 1888 metais Petro Kriaučiūno didelio patrioto dėka pačioje Marijampolės gimnazijoje lietuviybės sėkla buvo sėjama: jau anais metais jis dėstė senąsias ir lietuvių kalbą. Jo net išvaizda mažiems gim-

nazistukams imponuodavo. Aš jį pažinau tik vėliau, jau po 1900 metų, kada įstojau į I klasę. Tuomet jau nebuvo jam leista dėstyti gimtąją kalbą, nes gimnazijos vadovybė pastebėjo jo žalingą rusams veikimą. Jis dėstė tik gamtos mokslą (kosmografiją). Bene toje klasėje leido lietuvių kalbą dėstyti tik M. Endziulaičiui (pradž. mokyklos mokytojas), bet ir tai tebuvo galima naudotis tik rusų raidėmis atspausdintomis knygutėmis.

Kaip jau anksčiau minėjau panaši "literatūra" jau einant pradžios mokykloje Barzdauskuose buvo vaikų pasmerkta ir deginama.

Aišku, kad dabar kaip mes suaugom kuone "vyrais", mūsų apsisprendimas buvo dar griežtesnis.

Mūsų gimnazija buvo klasikinio tipo, t.y. be rusų kalbos ir tą patį kalbą dėstomų dalykų kaip matematika, algebra, geometrija, trigonometrija, rusų istorija dar buvo dėstoma graikų ir lotynų kalbos. Tačiau netrukus jau man pradėjus mokytis 1900 metais graikų kalba buvo panaikinta. Dingo ir lietuvių kalbos pamokos, kad ir graždaną papuoštos. Po metų-kitų dėstomoji programa prasiplėtė: buvo įvesta gamtos mokslai – botanika, zoologija, kosmografija, o dar vėliau ir psichologija ir filozofija.

Mažiausia man sekėsi aritmetika bei algebra. Gal būt kad aš jų nemėgau. Ir taip per ištisus 4 metus aš variausi kaip atvirkščiom akėčiomis per gruodą: kliuvau ir kliuvau kasmēt. Dar laimei, kad kasmēt tik po 2 pataisas gaudavau, nes gavus 3 ar daugiau pataisų, būtų tekę likti antriems metams, arba kaip vaizdžiai tuomet nudailindavo, būtų tekę "žiemavoti"...

Bet atostogų metu, vasarą vieton poilsio tekdavo pasispausti, kalti, "zubryti", kad rudenyje išlaikyti pataisos egzaminus. Ir vis pavykdavo. Visus pirmus 3 metus vis pavykdavo, ir nors vilkau, kaip gudas ratus, bet išlaikydavau. Tik ketvirtoje klasėje įstrigau ir žiemavojau. Dėl mano negabumų ir nepasisekimų tėvai (ypač mama sielojosi).

Jie negalėjo suprasti, kas čia pasidarė? Jie matė, kad aš esu stropus, vis užgulęs ir užgulęs ant knygų. Kartais net ligi vidūnakčio. Paslaptį žimojo tik viena mano vyresnioji sesuo Apolionija: Mudu abu jau nuo Bardauskų laikų buvome užsikrėtę knygų skaitymo manija. O tų knygų net ir kaimo mokyklose kaip sakiau buvo daug ir įvairiausių. Tuomet aš labiausia mėgdavau fantastiškus nuotykių romanus (Jul Verne, Gustavo Amaro, Feimor - Cooper ir kt.), nes kitų – lyties problemas sprendžiančių romanų aš dar nesuprasdavau ir jų nemėgau. Tai atėjo jau vėliau. Jau gimnazijos laikais. Tuomet šitokie romanai jau dirgindavo vaizduotę ir žadindavo aistrą. Be atitinkamo paruošimo, be religijos normų, kurios tramdo ir saisto būdo vystimąsi, šitokia lektūra yra pavojinga ir dažnai baigiasi gyvenimo katastrofa, arba nukreipia nuo tiesaus kelio.

Mes gavę iš tėvų katalikiškojo auklėjimo pagrindus, kovojome prieš neigiamas pagundas ir išsirėmę į tiesųjį vieškelį.

Taigi, mano sesutė, kuri mane Marijampolėje turėjo globoti, maitinti ir prižiūrėti, pati daugiau skaitė knygas ir pro pirštus žiūrėjo į mano léktūrą. Veikiamss išmetinėjimų ir grąšinimų (...jeigu nesimokinsiu, teks kiaules ganyti.) aš griebiausi gudrybių: kad nepastebėtu, jog skaitau romanus, aš virš romano užkloдавau aritmetikos ar algebros vadovėlj. Taip ir vaidinau "stropų" mokinį.

Dar ir mano laikais prie gimnazijos veikė rusiški, valdiški internatai; buvo ir privačių bendrabučių, kur galėjo gimnazistai apsigyventi, tačiau rūsų mokytojų griežtoje kontrolėje. Šitie "kontrolieriai" neengdavo ir bendrabučių palangėje patūnoti, ypač sutemus, kad patikrinti, ar visi gimnazistai sėdi kambaryje, ar mokosi, o gal jau išsmuko ir "šlipuoja" nuošalesnes gatves, arba net "karališkame" sode flirtuoja su "panelėmis"?

Panašūs nusižengimai buvo neįmanomi internate; kur kaimiečiai gimnazistai buvo užlaikomi izoliuoti, lyg kareivinėse kareiviai. Tam tikri globėjai bei prižiūrėtojai (pav. Emelianov) visą laiką juos sekdavo kad mokytųsi, kad nekalbėtų tarp savęs lietuviškai, kad laiku vyktų į gimnaziją, laiku grįžtų; net ir poilsio metu galėjo išeiti į gatvę ar į užmiestį tik rykiuotėje prižiūrėtojų lydimi. Sekmadieniais ir į bažnyčią varydavosi rykiuotėje.

(Bus daugiau)

PARDUODAME
AUTOMOBILIAMS
LIPINĖLIUS – Adesivos
SKYDELIUS su grandinėmis
Chaveiros com emblema Vytis.
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

DIDELIS DVASINIO ATSINAUJINIMO SAMBŪRIS

Birželio 2 dieną didelį São Paulo savivaldybos stadioną užplūdo milžiniška žmonių minia – ir tai nuo 6 val. ryto iki 6 val. vakaro. Suvažiavo ne tik iš São Paulo didmiesčio, o ir iš įvairiausių provincijos miestų. Apšaukiuota, kad tai buvo 60.000 žmonių. Ir ten susirinko ne kokių futbolo rungtynių pasižiūrėti ar pasigėrėti kokiais meno artistais. Suvažiavo ir susirinko pasimelsti.

Tai jau São Paule septintas vadinamas "Cenaculo" – katalikų charizmatinio sąjūdžio organizuotas sambūris. Giesmės, maldos, Šventraščių paremti apmąstymai, liudijimai, pasisakymai, Dievui padėka, prašymai, meldimai, laiminimai. Visa pagrįsta tikėjimu į Dievą, į Viešpatį Kristų, į Šv. Dvasią, į Kristaus įsteigtą visuotiną Bažnyčią. Tai lyg didingas viešas liaudies atsakymas tiems, kurie neigia Dievą ar neįdrįsta viešai ir konkrečiu gyvenimu jį išpažinti.

Tikrai jaudinantis vaizdas: visas didingas stadionas – visos tribūnos augštai ir apačioj, visos galimos užimti vietos, viskas pilna marguojančios minios. Ramiai, drausmingai, su įsijautimu, visi kartu gieda, meldžiasi, reiškia savo gilius jausmus susikaupimu, mūsuodami, keldami rankas. Ir kas dar nuostabiau, tai kad tenai daugybė jaunimo. To jaunimo, kuris savaitės bėgy dirba ir mokinasi, kuris lengvai pasiduoda betkokioms vilionėms, kuris, kaip sakoma, visiškai nesidomi religijos problemom – čia jo pilna; ir jis meldžiasi, gieda, medituoja, eina prie sakramentų, jaučiasi ramus ir laimingas. Čia, sakau, jo pilna, todėl, kad yra jaunimo, kuris įvairiose vietose ir vietovėse nors vieną kartą į savaitę susirenka į charizmatinio sąjūdžio grupę dvasiniai atsigaivinti.

Taigi, nors palyginant su visu jaunimo skaičiumi, tos grupės nedidelės ir jų nedaug, tačiau sudaro tą Evangelijos raugą, kuris palengva įduoda naujo skonio sumedžiagėjusiam šių dienų gyvenimui.

Gaila, kad lietuviško jaunimo tarpe dar nesimato tokio atsinaujinimo. Bet-

gi ir čia, kaip ir kitose lietuviško veikimo srityse, ne vien tik jaunimo atsilikimas. Daug kas priklauso nuo gyvenamos aplinkos – nuo mūsų, lietuvių, šeimos, organizacijų, visuomenės, bažnyčios, parapijos.

Kun. Pr. Gavėnas

Halina Mošinskienė

SKAITAU IR NETIKIU

Kad neteko išėivijos lietuviai Antano Rinkūno, mano vyresniojo kolegos ir Vytauto D. Universiteto Kaune, to stambaus ūgiu, labai rimto kampuoto veido ir šviesių protingų akių, kartais nusišypsojusių jaunatviškai kokiai smalsiai studentei "fukse". ("Fuksais" vad. mūsų univerkoje pirmamečius studentus).

Tais pačiais 1936 m. baigėme Universiteto mokslus, jis pedagogiką, aš filologiją tame pačiame humanitarinių mokslų fakultete. Jis savo pedagoginę karjerą pradėjo baigęs 1928 m. S. Daukanto seminariją Kaune, ir tapęs Būdvičių pradžios mokyklos mokytoju. O Lietuvoje ją tęsė palaipsniui kildamas į gimnazijos mokytojus, inspektorius ir direktorius iki 1944 m. Iš kur būdamas Telšių mokytojų seminarijos direktoriumi, pasitraukė Vokietijon ir nuo 1947-48 m. buvo Blombergo liet. gimnazijos direktoriumi. 1948 m. atvyko Kanadon 1951 - 1952 m. Aukštesniųjų lituanistinių kursų vedėjas. Nuo 1959 m. Šv. Tomo Akviniečio aukštesnės angliškos mokyklos mokytojas.

Kanadoje vienas iš Tėviškės Žiburių b-vės steigėjų ir 1950-59 m. jos pirminkas. Nuo 1961 m. Tėviškės Žiburių redaktorius. Išspausdinęs visą eilę mokyklinių vadovėlių, kurių žinomiausia yra Kregždutė I 1953, II 1954, III 1955 m. (jų yra pakartotinos laidos).

Daug straipsnių rašė pedagoginiais ir švietimo klausimais "N. Romuvoje" (Lietuvoje), Tėviškės Žiburiuose, Drau-

žmogus gali užmiršti, kad jis turi religiją, kaip jis gali užmiršti, kad turi širdį; tačiau žmogus negali gyventi be religijos, kaip be širdies.

L. Tolstoj

Religija neturėtų priešų, jeigu ji nebūtų jų ydų priešas.

J.B. Massillon

ge ir kt., Taigi, buvo pedagogas iš prigimties, be "afišos", be "premių" – mokytojas "šviesos liktarnia" (vad. Lietuvoje prad. mokyklos mokytojus, vyresniųjų laipsnių pedagogai). Ir "liktarnia" gali pasiekti daug toliau negu "žiebtuvėlis" švietimo direktoriaus "cigaretės" jo puošnioje aplinkoje. Antanas Rinkūnas tai įrodė. Ir tikiu, kad jo palikime yra pati brandžiausioji karta Lietuvoje išlikusi, o išėivijoje jausime didelį jo trūkumą.

Stasys Vancevičius

K A S O K U P A V O L I E T U V A ?

Tokiu pavadinimu aiškiai pasisakė A. Dutkus aprašinėdamas "Mūsų Lietuvoje" savo išvedžiojimus apie lietuvių spaudą Brazilijoje. Nesigilindamas į jo dalinai tendencingus aprašymus, buvau privestas sustoti viename tų aprašymų paragrafe, kur jis sąmoningai patvirtino, kad Lietuvą okupavo vokiečiai, bet visai "užmiršo" pažymėti, kad prieš vokiečių okupaciją pirmieji Lietuvą okupavo Sovietų Rusijos bolševikai 1940 metų birželio 15 dieną.

Lietuviškas priežodis sako, kad ylos maiše nepaslėpsi. Čia ir iškilo A. Dutkaus yla aiškiai išlindusi iš maišo. Partina A. Dutkui pasiskaityti buvusio Lietuvos konsulo Dr. P. Mačiulo straipsnį, kuris artimoje ateityje bus perspausdintas iš jo parašytos knygos "Trys Ultimatumai", kurioje jis labai objektyviai ir vaizdžiai apibūdina Sovietų Rusijos ultimatumą ir jos kariuomenės invaziją į Lietuvos teritoriją, kur buvo okupuotas visas kraštas ir panaikinta Lietuvos Nepriklausomybė.

Veltui A. Dutkus nori nusišėpti savo išvedžiojimais tuos tragiškus Lietuvai įvykius birželio 15 dienomis, kada visa Lietuva ir po šiai dienai kenčia vergi jos pančius. Besiartinant Maldos dienai už Lietuvą dabar kaip tik yra proga prisiminti, kas buvo pirmas ir dabartinis visos Lietuvos pavergėjas?

VEIKLOS KALENDORIUS

Birželio 6: Msgr. Al. Armino 10-metis

Birželio 16: Gedulo Diena (pamaldos katedroj)

Birželio 23: Joninės Lituanikoj (BLB)

Liepos : Šventkelionė į Aparecidą

Liepos 21: Dariaus ir Girėno minėjimas Lituanikoj

Rugpiūčio 4: Tėvo Dienos minėjimas Sąjungoj

Rugpiūčio 28: Šv. Kazimiero konkurso premiamas

Rugsėjo 8: Šilinė – Tautos šventė (šv. Kazimiero parapijoj)

Rugsėjo 22: Pavasario šventė Lituanikoj (BLB)

Spalio : Spaudos diena

Lapkričio 10: BLSąjungos įsteigimo minėjimas

Gruodžio 31: Naujųjų Metų sutikimas

CURSO **AUDIOVISUAL**

**DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA**

Facilidade de aprendizagem – Acompanha fitas cassettes

Para maiores informações

Rua Justindiba, 28

Fone: 273-0338

03124 São Paulo, SP.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ SENIAU IR DABAR

Stasys Vancevičius

Plačiau aprašius Brazilijos Lietuvių Bendruomenės veiklos apžvalgą, ypatin-
gai 1957-1959 metų laikotarpyje, kada
buvo suburta visos tuometinės São
Paulo lietuvių kolonijos pajėgos, iki ne-
lemto jos žlugimo, vélesniais laikais tai
veikla pasižymėjo žymiai mažesniame
maštabe.

Iš vélesnių aprašymų teko patirti,
kad Brazilijoje Lietuvių Bendruomenė
tikrai susilpnėjo, bet nenustojusi toliau
veikti.

Grįžtant prie dabartinės padėties ten-
ka konstatuoti, kad B.L. Bendruome-
nės veikla dar yra gyva ir reikia laukti,
kad netolimijoje ateityje ji augs ir kles-
tės. Tai priklausys prie dabartinės Ben-
druomenės Valdybos, Tarybos ir visų
jos narių, kurie daugiau ar mažiau jai
priklauso.

Kas vyksta dabartinėje Brazilijos Lie-
tuvų Bendruomenėje dabar, pavyzdžiui
imkime šiuos metus.

Metų pradžioje dėl pasitaikusio paš-
to streiko daug Bendruomenės narių
negavo tinkamo balsų skaičiaus ir tokiu
būdu balsavusiųjų skaičius pirmą kartą
lietuvių kolonijoje pasiekė minimalų
skaičių. Balsavo, berods apie 224 balsų.
Vis tik buvo išrinkta B.L. Bendruome-
nės Valdyba ir Taryba. Pati B.L. Ben-
druomenė São Paulo mieste neturi nuo-
savyų patalpų ir yra prisiglaudusi prie
Šv. Kazimiero Asmeninės Lietuvių Ka-
talikų parapijos, kur renkasi Valdybos
ir Tarybos narių posėdžiai.

Brazilijos Lietuvių Bendruomenė turi
nuosavybę Litanikoj, kur įsigijo kartu
su L.K.Šv. Juozapo Bendruomene. Šiuo
metu ši nuosavybė smarkiai padidėjo
ir jos vertė gerai pakilo, kuri sudaro
50 sklypų.

Brazilijos Lietuvių Bendruomenė
šiuo metu ribojasi veikloje Brazilijos

Katalikų Universitete įsteigta katedra
kurios koordinatore yra p. Halina Mo-
šinskienė. Be jos, universitete, dar dės-
to p. Janina Valavičienė, Alfonsas Pe-
traitis, Lucija J. Butrimavičienė ir Hen-
rikas Valavičius kiekvienas dirbdamas
savo srities specialybėje. Pirmam kurse
lanko 5 studentai ir 3-am kurse 8 stu-
dentai. Be to dar yra keletas laisvų
klausytojų.

Kaip Valdybos pirmininkas p.J. Ta-
tarūnas informavo, solidarumo mokes-
tį šiuo metu moka apie 100 Bendruo-
menės narių. Prie B.L. Bendruomenės
dar priklauso Brazilijos Lietuvių Jauni-
mo Sąjunga, kuri rūpinasi pritraukti
daugiau jaunimo, kuris priklausytų
Bendruomenei.

Iš to trumpo pranešimo matome,
kad Brazilijos Lietuvių Bendruomenė
yra gyva ir veikia tiek, kiek dabarti-
nės veiklos sąlygos leidžia. O ateities
perspektyvos priklausys nuo to, kaip
Bendruomenės Valdyba ir Taryba su-
gebės toliau vesti ir tvarkyti Bendruo-
menės veiklą.

MŪSŲ ŽINIOS

KAZIMIERINIŲ METŲ APŽVALGA

Brazilijos lietuvių savaitraštis MŪSŲ
LIETUVA išleido 8 puslapių priedą
portugalų kalba, daugiau skirtą vietiniams
ir ypač prisidėjusiems prie šv.
Kazimiero švenčių metų bėgyje ir jo
vardo išgarsinimo brazilų publikoj.
Tai KAZIMIERINIO JUBILÉJAUS
METŲ VEIKLOS APŽVALGA.

**Už lietuvišką knygą ir spaudą
lietuviai tlek daug kovojo ir
kentėjo. Dabar lietuviška kny-
ga stovi ir dulka kloskų lenty-
nose, laukdama, kol kas ją
nupirks.**

Kazimierinis jubilėjus, numatytas
pradžioje tik kaip paminėjimas iškilmin-
gom pamaldom katedroj ir, galimai,
su lietuvių moterų suruoštais pietumis
sudaryti finansiniam pagrindui kukliai
šv. Kazimiero biografijai išleisti, greit
išsivystė, kaip taikliai pažymėjo pirmo-
sios šventės proga São Paulo dienraš-
tis DIÁRIO POPULAR (2.4.1984), j
"ištisis metus švenčių šv. Kazimierui,
jaunajam lietuvių globėjui". Ir išsivys-
tė j religines šventes, viešus civilinius
minėjimus, pasireiškė raštais ir dailės
kūriniais, išėjo j gatvę, pasiekė spaudą,
radiją, tv — ir šventojo lietuvių bei
Lietuvos vardas dar vis plečiasi beribėj
Brazilijoje ypač per viešai ir pakartoti-
nai skelbiamą dailės konkursą su "Šv.
Kazimiero premija". Taigi:

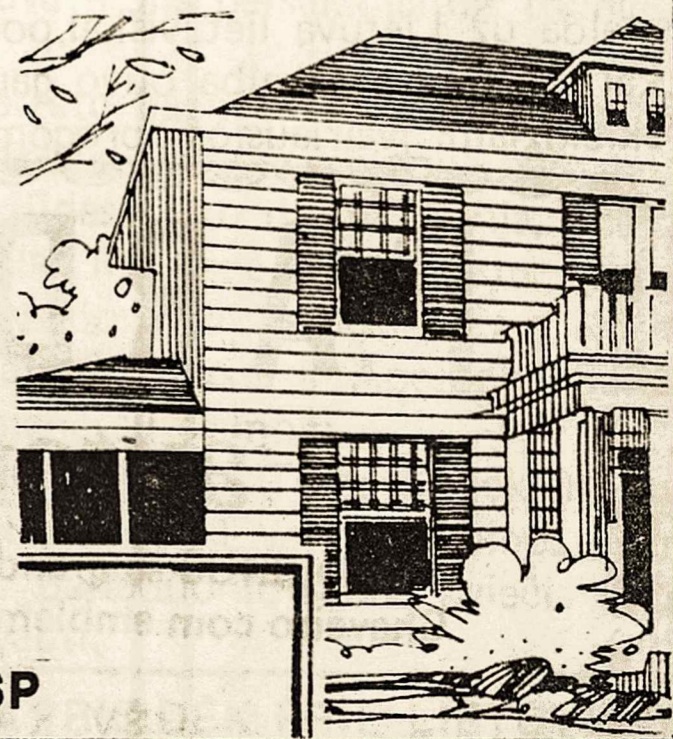
Religinės apeigos

Pradėtas São Paulo katedroj liturgi-
nėm apeigom, kurias pravedė S. Paulo
kardinolas (4.3.1984), tęsiant paties
šventojo vardo lietuvių parapijoj (cele-
brantas Brazilijos Vyskupų Konferen-
cijos generalinis sekretorius), kazimieri-
nis jubilėjus buvo atšvestas daugiau
nei 40 vietovių, ir ne tik São Paulo
didmiesty, o ir kituose miestuose ir
net kitose valstijose (kaip Rio de Ja-
neiro ir Santa Catarina) — brazilų pa-
rapijų bažnyčiose, katedrose, didžiau-
sioj P. Amerikos Marijos šventovėj
Aparecidoj. Kunigai, vyskupai, kardi-
nolas garsino Lietuvos šventojo vardą,
o taip pat savo tikintiesiems statė pa-
vyzdžiu kankinę ir ištvermingą lietuvių
tautą. Ir kaip nesijaudinti, kai visa
bažnyčia (pasinaudodama anksčiau iš-
dalintu lapeliu), iš širdies gelmių trau-
kia: "O šv. Kazimierai... mes dar ta-
vęs meldžiam: pažvelk dabar j savo
žemę ir savo tautą, ir ateik jai j pa-
galbą. Juk Vilniaus katedra... paversta
j meno galeriją, tautinė tavo paties
šventovė pakeista ateizmo muziejumi,
visa katalikiška lietuvių tauta kovoja
ir kenčia svetimo bedievio režimo pa-
vergta. O galingasis Lietuvos Globėjau,
padėk savo tautai atqauti taip išsiilgtą

**IMÓVEIS — ALUGA — VENDE — ADMINISTRA-
CONSTRUÇÕES — ADMINISTRAÇÕES —
INCORPORAÇÕES — SÍTIOS — CHÁCARAS —
TERRENOS — LOTEAMENTOS.**

"BAUŽYS"
IMÓVEIS LTDA. S/C

Av. Paes de Barros, 113/ 117 — Fone: 93-6684 — SP

A. KUBLIKAS

laisvę – laisvę tikėti į Dievą, laisvę išpažinti ir praktikuoti savo tikėjimą, laisvę naudotis pagrindinėm žmogaus teisėm”.

Jubilėjinių metų užbaigai šv. Kazimiero parapijoj (2-10.3.1985) dalyvavo taip pat rajoninis vyskupas, kuris yra kartu ir Vyskupų Konferencijos gen. sekretorius, laikydamas Mišias aikštėj ir melddamasis su lietuviais ir gausia vietinių maldininkų minia.

Vieši minėjimai

Šv. Kazimieras pasiekė ir gan augštus brazilų visuomenės sluogsnius. Jį paminėjo São Paulo Istorijos Akademijs augščiausiam didmiesčio dangoraižy “Terraço Italia”, Kriščioniškosios Literatūros Akademijs, São Paulo Istorijos bei Geografijos Institutas, Brazilijos paštas specialiu antspaudu, São Paulo Žurnalistų Draugijs jos pirmininko paskaita pačiam miesto “lopšy”, brazilų publicistika SĂO CASIMIRO biografijos pristatymu 8-toj Tarptautinėj Knygos Parodoj.

Spauda ir spaudiniai

Prie lig šiol veik nepažįstamo šv. Kazimiero vardo pasklidimo plačiuose Brazilijos sluogsniuose rimtai prisidėjo kun. Pr. Gavėno parašyta šventojo biografija SĂO CASIMIRO, kurios išleidimą parėmė Centrinis Kazimierinių Metų Ruošos K-tas JAV-bėse. Knyga buvo įteikta kaip dovana Brazilijos vyskupams (374) susirinkusiems į tautinę vyskupų asemblėją, Portugalijos vyskupams Fatimoj ir daugeliui kitų įtakingų asmenų – rašytojų, žurnalistų, dailininkų, dvasiškių. SĂO CASIMIRO pasirodė ir brazilų televizijoj.

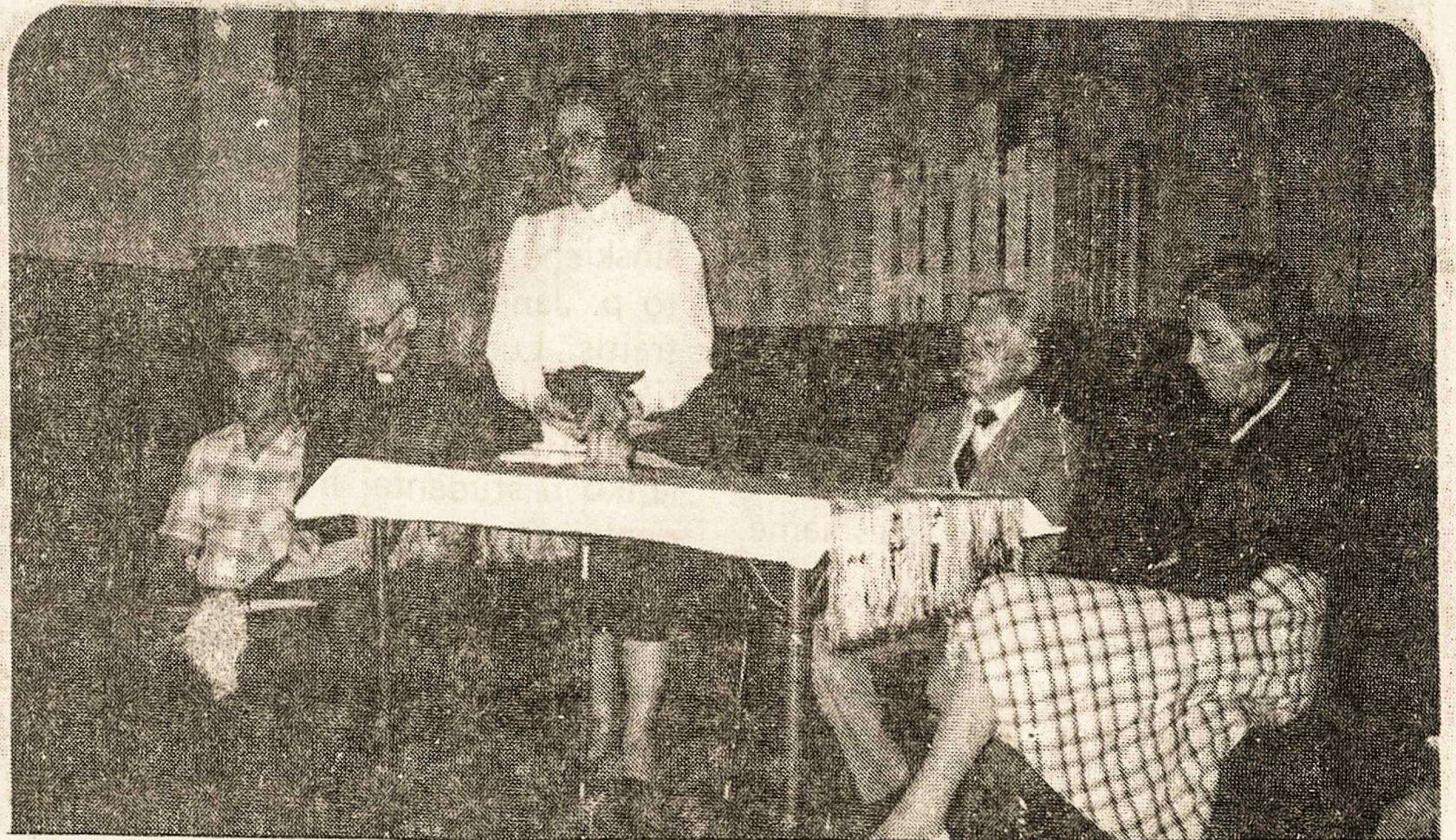
Dienraščiai, žurnalai, biuleteniai metų bėgyje įvairiais būdais paminėjo šv. Kazimierą ir priminė lietuvius, švenčiančius jo jubilėjų. Didžiausias Brazilijos dienraštis, O ESTADO DE SĂO PAULO (13.5.1984) paskyrė ištisą savo sekmadieninės laidos puslapį “Maskva prieš Bažnyčią Lietuvoj” titului ir šv. Kazimiero šventei lietuvių parapijoj.

Lapeliai su biografiniais bruožais ir malda už Lietuvą lietuviškai, portugališkai ir esperanto kalba buvo gausiai skleidžiami įvairiausiom progom.

PARDUODAME automobiliams

SKYDELIUS su grandinėle raktams LIPINĖLIUS – adesivos
Chaveiro com emblema Vytis e bandeira

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

BIRUTĖ JASAITIENĖ, PLB-nės Švietimo Tarybos vicepirmininkė, daro pranešimą apie Švietimo Tarybos veiklą šv. Kazimiero parapijos salėj. Iš kairės: Juozas Vaikšnoras, kun. Pranas Gavėnas, prelegentė, Jonas Tatarūnas ir Janina Valavičienė. Fot. P. Rukšio

Dailė ir dailininkai

Ir dailė prisidėjo prie kazimierinio jubilėjaus.

Brazilų pašto antspaudui vinjetę nupaisė vengrų kilmės dail. O' Czerny. Buvo suruošta São Paulo valstijos Kultūros Sekretariato vardu komemoratyvinė Filatelijos ir Numizmatikos (religinio turinio) paroda. MŪSŲ LIETUVA atspausdino didelio formato Carlo Dolci paveikslo reprodukcija, atvirukų, paveiklyukų. Iš Portugalijos buvo atvežta, ten portugalos skulptoriaus sukurta pirmoji šv. Kazimiero statula Brazilijoj.

Dabar dar vyksta, “Centro Cultural Francisco Matarazzo Sobrinho” ir Lietuvių Kazimierinių Metų komiteto paskelbtas, tautinio Brazilijos masto Kazimierinis konkursas paišybos, tapybos, skulptūros bei graviūros kūriniui, apibūdinančiam šv. Kazimiero asmenybę.

Buvo sukurta portugališkai ir šv. Kazimiero himnas, kurį vietiniai parapijos lankytojai mėgsta giedoti pirmąjį mėnesio sekmadienį, kaip pamaldų baigiamąją giesmę.

Folkloriniai atspaiviai

Nebuvo užmiršta ir folklorinė dalis; priešingai, ji sudarė gyviausią visų metų veiklos pynę. Taigi, įvairių tautybių “barakai” su valgiais ir gėrimais, nesi-

aujanti muzika, tautybių bei grupių artistiniai pasirodymai čia daugumai žmonių kaip tik ir sudaro visą šventę. Ką jie ir vadina “festa”. O prieš tai ilgas ir platus pasiruošimas – užkalbintos įvairios firmos, institucijos, organizacijos, radijas, spauda, tv ir kt. kas dar daugiau prisidėjo prie susipažinimo su šv. Kazimieru ir, per jį, su Lietuva ir lietuviais. Gi pačioj “šventėj” lietuviai stengėsi prisistatyti kiek galėdami tinkamiau – ir su savo lietuviška “seklyčia”, lietuviškais patiekalais, lietuviška muzika, tautiniais rūbais ir šokiais.

Kazimierinių Metų uždarymo iškilmėms São Paulo valstijos gubernatoriui pasiuntė sveikinimo telegramą, o São Paulo burmistras asmeniai lankėsi šventėje.

Šv. Kazimiero vardas tapo toks populiarus, kad net, Brazilijos Prezidentui sunkiai susirgus, vienas radijo lokutorius, susijaudinęs šaukė: “Melskimės, prašykim Dievo... Melskimės į šv. Jūdą Tada, į šv. Kazimierą...”

Kas šių Jubilėjinių Šv. Kazimiero Metų bėgyje daugiausia pasidarbavo, tai šv. Kazimiero asmeninės lietuvių parapijos klebonas kun. Pranas Gavėnas ir brazilų kultūrinėse sferose gerai pažįstamas ir augštai vertinamas, įvairių akademijų valdybų narys, “Centro Cultural Francisco Matarazzo Sobrinho” kultūrinis direktorius, rašytojas Henrique Lošinskas Alves.

PG

Dra. HELGA HERING

MÉDICA – GYDYTOJA
HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 – B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

Halina Mošinskienė

SAULĖTAS MINĖJIMAS

Pagerbimas lietuvės Motinos, įvyko š.m. gegužės 5 d. (1985 m.) L.B. Sąjungos-Aliança suruoštas savo patalpose Mookoje gausiomis vaišėmis skaniai paruoštų lietuviškų valgių. Svečių susirinko pilnutėlė salė ir daug kas prieš pietus dar aplankė apačioje įrengtą "bazarą", kurio pelnas skirtas Imigranto Lietuvio paminklo statybos užbaigimui. Šiuo atveju pastebėjau, kad L.B. Sąjunga daugiausia tam reikalui padeda, o iš tiesų turėtų visos esamosios liet. organizacijos S. Paulyje padėti, įskaitant ir lietuviškas parapijas, nes šis paminklas bylos kitataučiams apie pareigingumą gyvenamajame krašte ir laisvės troškimą pavergtų tautų imigrantams, o saviesiems visada primins Lietuvą – "Lietuvos aikštėje" (Praça Lituania.) S. Paulyje.

Susirinkusių nuotaika buvo pavasariškai saulėta, nejautėme jau įžengusio Brazilijos kontinente rudens. Tai buvo lyg Lietuvos pavasaris, gėlėtas, šiltas – juokėsi saulė pro visus langus, praviras duris, Publika grupelėmis susėdusi prie stalų šnekučiavo, dalinosi naujienomis, nelabai kreipdama dėmesį prie mikrofono stovinčio šeimininko tariamam žodžiui, taip panašiai kaip "kermošiuje" – Lietuviškos dainos iš įrašų suskambėdavo garsiau ir vėl aprimdavo, kol pagaliau – magiškas žodis – "prašom vaišintis" – Visi puolė su lėkštelėmis rankose prie valgių stalo ir aptilo. Vieni ieškojo: grikių kruopų", kiti rauginių akurkėlių, o didžiausį pasisekimą turėjo "kopūstai su dešromis". Čia visi savo "dietas" pamiršo. Sotinosi žmonės, ačiū Dievui, alučiu užsigerdami, kiti vaisvandenių, kiti "wisky" keliomis dozėmis. Aprimo šnekos. Atsipūtę sėdėjome ir laukėme meninės programos.

Jauna kukli panelytė, menanti Lietuvos miškų pavasario žibuoklėlę, paskaitė portugalų kalba sukurtą "poemą" Motinai, pianu palydint pianistei Liucijai Banytei. Bet lietuviškai niekas neprabilo, o būtų gražu, jei bent vienas "žiogelis" ar "drugelis" iš lietuvių šeimos ten skraidys pasakytų bent vieną

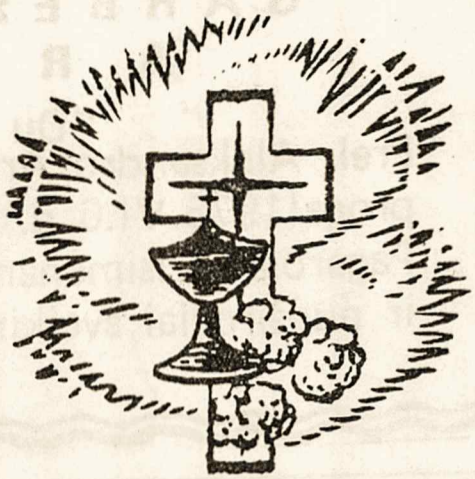
ANAPUS MARIŲ

Venancijus Ališas

Paminėti Prel. Aleksandro Armino 10 metų mirties sukaktuves Ateities Literatūros Fondas (Chicago) išleido jo poezijos rinktinę. Toje pačioje knygoje, trumpa įžimaus dvasiškio ir poeto biografija. Knygą galima gauti abejose lietuvių parapijose ir pas Joną Tataruną, Av. Zelina, 1.135 tel. 63-7344

Knygos kaina 7 dol. (Cr\$.35.000).

E

posmelį mamai. Taigi labai taikliai parinko mūsų nepailstamas solistas dainą:

"Tykiai, tykiai Nemunėlis teka
Ne taip tykiai, kaip motulė verkia..."

Nes daugelis motinų išauginusių savo vaikus jų neteko, ne vien karuose, tremimuose, bet svetur praradusių savo lietuvišką tapatybę. Ir širdyje prabudo nostalgija praėjusios jaunystės linksmo pavasario vaikystės dienų, kai einant mokyklon sužliugusiais takais, skindavo pirmą pražydusią lyg saulytės galvelę geltoną pienę. O tai buvo taip seniai, o tai buvo Lietuvoj.

Na, sentimentus pašalinus, vėl linkma liko, nes buvo dalinamos gėlės Mamytėms, Močiutėms ir Prosenelėms.

Labai subtilus ir gražus gestas L.B. Sąjungos Valdybos visoms Motinoms – rožės pumpuras su kortele ir ranka rašytu įrašu. Ačiū. Aš irgi gavau:

"O presente que podemos dar às crianças não é o nosso saber, mas ajudá-las a descobrirem o próprio".

Buvo dalinamos ir "premijos" loterijos keliu – viso 5-kios. Laimėjau vieną gražiausių. – Ačiū tam vaikeliui kuris ištraukė mano bilietuko numerį. Norėčiau, kad ateityje jis būtų lietuviškos mokyklėlės mokinukas, toks pats gūvus ir linksmas, kaip šioje šventėje.

Saulėlė linko vakarop, tai ir atsisveikinusi su visais mieliais pažįstamais išskubėjau namų link. Nors šaltas vėjas stingdė kol laukiau autobuso, bet širdyje buvo šilta ir jauku pabūvojus tarpe tikrų draugų. Gyvuokite, darbuokitės – Jūsų rankose Lietuvių tautos ateitis svetur ir Tėvynėje.

MIŠIOS

VINCENTO KLIMEIKOS pirmųjų mirties metinių proga, įvyks pamaldos šio birželio 18 dieną, 19 valandą, Jacarei, SP., Matriz da Imaculada Conceição, bažnyčioje.

Giminės ir bičiuliai, nuoširdžiai kviečiami dalyvauti pamaldose arba bent maldoje prisiminti mūsų tėvą – senelį – prosenelį Vincentą.

Iš anksto dėkoja

Klimeikų ir Zanutto šeimos

MIŠIOS

Už a.a. MARE JUREVIČIENĖ

bus atlaikytos birželio 11 dieną 19,30 val. šv. Juozapo bažnyčioje V. Zelinoj. Kviečiu giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti ir iš anksto širdingai dėkoju.

Brolis Antanas Karašauskas

MŪSŲ MIRUSIEJI

TEKLĖ VALIUKEVIČIUTĖ SAVICKIENĖ

mus apleido gegužės 31 dieną neatlaikiusi vidurių operacijos dėl cukrinės ligos. Velionė turėjo 65 metus ir buvo kilusi iš Kauno. Brazilijon atvyko su didele šeima 1926 m. Pradžioj gyveno Mokoj, o paskui persikėlė į V. Zelina. Čia aktyviai veikė parapijoj ir dalyvavo chore. Buvo didelių gabumų ir išgė mokslus su advokatės diplomu. Dalyvaudama chore susipažino su Rapolu Savicku, už kurio ištekėjo ir išaugino dukrą Kleliją. A. a. Teklė daug dirbo bažnyčiai, ypač daug padėjo broliui kun. Mečislovui Valiukevičiui, paskutiniu laiku gyveno ir rūpinosi visais šiuo laikais reikalais.

Laidotuvėse, kurias pravedė brolis kunigas Mečislovas, buvo daugybė žmonių, kad netilpo bažnyčioje. Dalyvavo daug valdžios pareigūnų ir karininkų. Kun. Mečislovas ne tik iškėlė velionės nuopelnus, bet taip pat kalbėjo apie Lietuvą ir jos persekiojamus tikinčiuosius.

Barreto bažnyčia prarado uolia darbininkę, o lietuvių kolonija gerą tautietę. Liūdesy liko duktė Klelija, anūka Rapolas ir Eliane, broliai kun. Mečislovas, Vaclovas ir Petras, seserys Kazimira Ramašauskienė ir Apolonija Baltaduonienė su šeimom.

Mišios už a.a. Teklę Savickienę bus birželio 9 d. 11 val. V. Zelinos bažnyčioje. Baltaduonių šeima kviečia visus dalyvauti.

AUKA PRISIDĖK PRIE LIETUVIŠKOS SPAUDOS IŠLAIKYMO

MŪSŲ ŽINIOS

LIETUVIŲ IMIGRANTŲ PAMINKLO VAJUS

Džiaugiamės galėdami įrašyti į Paminklui aukotojų sąrašą sekančius tautiečius:

Dr. Algirdą Baužį Cr.1.000.000
Veroniką Nizevičienę Cr. 20.000
Robertą ir Ircę Vancevičius 100.000

Mieliems aukotojams širdingai dėkojame už paramą Paminklo statybos užbaigimui. Dabar aukotojų skaičius pakilo iki 62, o suaukota suma iki Cr.5.832.850.

RUOŠIAMA ŠVENTKELIONĖ Į APARECIDĄ

Praėjusią savaitę kun. Pr. Gavėnas su Antanu Rudžiu buvo Aparecidoj tartis dėl lietuvių metinės šventkelionės. Buvo maloniai priimti tt Redemptoristų, kurie aptarnauja tą Pietų Amerikoje didžiausią Marijos šventovę, ir pačios Aparecidos arkivyskupo, Dom Geraldo. Susitarta, kad lietuvių šventkelionė įvyks liepos (julho) 14 dieną, 10 val. pats arkivyskupas laikys Mišias.

Liepos 16-21 dienomis Aparecidoj vyks Tautinis Brazilijos Eucharistinis Kongresas. O kongresinė jaunimo dalis prasidės kaip tik liepos 14-tą, po pietų. Taigi, lietuvių šventkelionė kaip tik įvyks jau kongresinėje atmosferoje, nors dar be to didelio žmonių antplūdžio, kuris prasidės už dvejų dienų, būtent liepos 16-tą.

Šiomet sueina 45 metai nuo rusų įsiveržimo į Lietuvą ir vėliau sekusio jos prijungimo prie sovietų sąjungos. Liepos 14-tą Lietuvoje ruošiamos didelės iškilinės paminėti šiam nelemtam Lietuvos "išlaisvinimui". Tad ypač šiemet svarbu laisvajame pasauly esantiems lietuviams pabrėžti savo tėvų tikėjimą, prisirišimą prie Kristaus sukurtos Katalikų Bažnyčios ir nuo Vytauto laikų paveldėtą pamaldumą į Švč. Mergele Mariją. Ir tuo pačiu prie Marijos kojų. Jos didžiausioje šventovėje sudėti Lietuvos ir tremty esančių brolių-sesijų kančią, maldas ir nepalaužiamą viltį, kad,

Sio "ML" numerio

GARBĖS LEIDĖJAI A R M I N A I

"Du broliškai kunigai"

Prel. Aleksandro Armino 10-ties mirties metinių proga (1975.VI.6 d.).

Pagarbiai prisimename a.a. prel. Aleksandrą Arminą ir nuoširdžiai sveikiname jo brolių kun. J. Ibiną.

Redakcija ir Administracija

Brazilų tautos ir São Paulo Arkivyskupijos

Maldos diena už Lietuvą

minint 45 metus nuo žiauraus Lietuvos pavergimo.

Birželio (junho) 16 dieną, 10,30 valandą

São Paulo Katedroje Š V. M I Š I O S,

kurias laikys Arkivyskupijos Augziliaras ir

"Região Episcopal da Sé" Generalvikaras

Vysk. DOM D É C I O P E R E I R A.

Stenkimės įrodyti ir mes, kad nors 45 metus kankinta

L I E T U V A Y R A G Y V A.

Dalyvaukime visi. Kas gali – tautiniais rūbais.

maip Marija išpranašavo Fatimoje, "pagaliau mano Nekalčiausioji Širdis triumfuos".

Tad reikia šventkelionę į Aparecidą iš anksto suplanuoti, ir dvasiniai jai pasiruošti. Ir galimai daugiau tautiečių jodalyvauti.

BIRŽELIO MĖNESIO GIMTADIENIAI

Širdingai sveikiname ir linkime daug sėkmės savo nariams, kurie švenčia savo gimtadienį šį mėnesį.

04/6 – Julia Ažuolas
04/6 – Vytautas J. Bacevičius
10/6 – Francisco Nelson Satkūnas
12/6 – Encarnação V. Bumblis
15/6 – Jonas Tatarūnas
15/6 – Jonas P. de Oliveira Silickas
18/6 – Milda Černiauskas Jaremčuk
19/6 – Elenice Pupelis Durazzo
20/6 – Česlava Boguslauskas
21/6 – Francesca Ragone Zvingela
21/6 – Alfonsas Misevičius
23/6 – Andrius V. Valavičius
23/6 – Jonas Bratkauskas
26/6 – Adelia Butvinskis

MAŽŪJŲ "MOTINOS DIENA"

"Motinos dienos" programoje, kurią gegužės 26 dieną šv. Kazimiero parapijos salėj atliko lietuvių kolonijos lietuviukai, lietuviškai eilėmis sveikino savo Mamytes ne tik Tomas ir Paulius Butrimavičiai, bet ir Sandra Banevičiūtė padeklamavo eilėraštuką lietuviškai.

Dar kartą sveikinimų yra mažiesiems artistams ir jų mokytojoms – Liucijai, Kiliaricei, Reginai, bei visom lietuviškom šeimom, kur tėvai stengiasi patys būti pirmieji lietuvių kalbos mokytojai ir lietuviybės skiepytojai.

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Ana STANKI Cr. 30.000
Pe.Dr. Antanas MILIUS Cr. 35.000
Aldona M. GERENCZEZ Cr. 50.000
Vytautas TUMAS Cr. 60.000
Ona L. KAUPAS Cr. 30.000
Fam. GAIGALAS Cr. 30.000
Martytė BRASLAUSKIENĖ 30.000
Anastazė KAVOLIENĖ Cr. 30.000
Walter POSTATNI Cr. 30.000
Adelia STANKEVIČIUS

KARDOS Cr. 30.000

Vaclovas KONTAUTAS Cr. 60.000

Veronika NIZEVIČIENĖ Cr. 40.000

PARDUODAMAS ŽODYNAS DICIONÁRIO

PORTUGUĖS-LITUANO

Kreiptis į Šv. Kazimiero parapiją,
R. Juatindiba, 28, tel. 273-0338

J O N I N Ė S L I T U A N I K O J

BIRŽELIO 23 DIENĄ

CHURRASCO, LAUŽAS, ŽAIDIMAI

DALYVAUJA JAUNIMAS

TRADICINĖ BLB-nės GEGUŽINĖ

Rezervuokite vietas autobuse ir pietums

Tel. 216-7880 - Ant. Rudys

63-7344 - J. Tatarūnas